

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

ASUTUSESISESEKS KASUTAMISEKS

Teabevaldaja: Andmekaitse Inspeksioon

Märge tehtud: 23.12.2022

Juurdepääsupiirang kehtib kuni: 23.12.2097; p 2 osas

kuni menetluses tehtud otsuse jõustumiseni

Alus: AvTS § 35 lg 1 p 2, AvTS § 35 lg 1 p 12

ETTEKIRJUTUS-HOIATUS
isikuandmete kaitse asjas nr. 2.1.-1/22/2682

Ettekirjutuse tegija Andmekaitse Inspeksiooni jurist Alissa Hmelnitskaja

Ettekirjutuse tegemise aeg ja koht 23.12.2022 Tallinnas

Ettekirjutuse adressaat – isikuandmete töötleja XXX
aadress: XXX
e-posti aadress: XXX

RESOLUTSIOON:

Isikuandmete kaitse seaduse (IKS) § 56 lõike 1, lõike 2 punkti 8, § 58 lõike 1 ning isikuandmete kaitse üldmääruse (IKÜM) artikli 58 lõike 2 punktide f ja g alusel, samuti arvestades IKÜM artikliga 6, teen täitmiseks kohustusliku ettekirjutuse:

1. Kustutada Facebookis XXX poolt tehtud postitustes YYY isikuandmed, sh Facebooki gruppides „XX“ ja „XX“.

Määrان ettekirjutuse täitmise tähtajaks 09.01.2023. Ettekirjutuse täitmisest teatada hiljemalt selleks tähtajaks Andmekaitse Inspeksiooni e-postiaadressile info@aki.ee.

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Käesoleva ettekirjutuse saab vaidlustada 30 päeva jooksul, esitades kas:

- haldusmenetluse seaduse kohase vaide Andmekaitse Inspeksioonile või
- halduskohtumenetluse seadustiku kohase kaebuse halduskohtusse (sel juhul ei saa enam samas asjas vaiet läbi vaadata).

Ettekirjutuse vaidlustamine ei peata selle täitmise kohustust ega täitmiseks vajalike abinõude rakendamist.

SUNNIRAHA HOIATUS:

Kui ettekirjutus on jäetud määratud tähtajaks täitmata, määrab Andmekaitse Inspeksioon ettekirjutuse adressaadile isikuandmete kaitse seaduse § 60 alusel:

Sunniraha 500 eurot.

Sunniraha võib määrata korduvalt – kuni ettekirjutus on täidetud. Kui adressaat ei tasu sunniraha, edastatakse see kohtutäiturile täitemenetluse alustamiseks. Sel juhul lisanduvad sunnirahale kohtutäituri tasu ja muud täitekulud.

VÄÄRTEOKARISTUSE HOIATUS:

Isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 58 lõike 2 kohase ettekirjutuse täitmata jätmise eest võidakse alkatada väärteomenetlus isikuandmete kaitse seaduse § 69 tunnustel. Selle teo eest võidakse füüsilist isikut karistada rahatrahviga kuni 20 000 000 eurot ning juriidilist isikut

võidakse karistada rahatrahviga kuni 20 000 000 eurot või kuni 4 protsenti tema eelmise majandusaasta ülemaailmsest aastasest kogukäibest, olenevalt sellest, kumb summa on suurem. Väärteo kohtuväline menetleja on Andmekaitse Inspeksioon.

FAKTILISED ASJAOLUD:

Andmekaitse Inspeksiooni menetluses on YYY (kaebaja) kaebus seoses sellega, et olete tema isikuandmeid avaldanud läbi enda Facebooki konto erinevates gruppides. Tehtud postitustes on avaldatud kaebaja täisnime koos temast tehtud fotoga. Lisaks on kaebaja täisnimega pandud kuvatõmmised postituste juurde.

AKI tegi XXX 29.11.2022 ettepaneku nr 2.1.-1/22/2682 lõpetada sotsiaalmeedias kaebaja isikuandmete avalikustamine ja saata selle kohta inspeksioonile kinnitus hiljemalt 06.12.2022. Lisaks ettepanekus oli välja toodud, et kui XXX ei nõustu ettepanekuga, siis tuleb tal selgitada hiljemalt 06.12.2022, millisel õiguslikul alusel ja eesmärgil ning põhjustel avaldab ta edasi kaebaja isikuandmeid. Seoses sellega, et määratud tähtjaks ei ole AKI vastust saanud tegi AKI 12.12.2022 korduva ettepaneku, mille täitmise tähtjaks oli 20.12.2022. Määratud tähtjaks ei ole XXX ettepaneku nr 2.1.-1/22/2682 täitnud.

Seisuga 23.12.2022 on vaidluse aluseks olevad postitused üleval sotsiaalmeedias.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Isikuandmete avaldamiseks peab olema õiguslik alus. IKÜM artikkel 4 punkti 1 kohaselt on isikuandmeteks igasugune teave tuvastatud või tuvastatava füüsilise isiku kohta. Tuvastatav füüsiline isik on isik, keda saab otseselt või kaudselt tuvastada, eelkõige sellise identifitseerimistunnuse põhjal nagu nimi, isikukood, asukohateave; aga ka selle füüsilise isiku ühe või mitme füüsilise, füsioloogilise tunnuse põhjal. IKÜM artikkel 4 punkti 2 kohaselt on isikuandmete töötlemiseks isikuandmete või nende kogumitega tehtav automatiseeritud või automatiseerimata toiming või toimingute kogum, sh nende levitamine või muul moel kättesaadavaks tegemise teel avalikustamine. Seega on isikuandmeteks ka inimese nimi ja kujutis, kuna nende põhjal on võimalik inimest tuvastada. Eeltoodust tulenevalt on XXX (andmetöötleja) IKÜM artikkel 4 punktide 1 ja 2 mõttes avalikustanud kaebaja isikuandmeid (täisnimi, kujutis).

Isikuandmete töötlemise põhimõtted on sätestatud IKÜM artiklis 5, mida peab vastutav töötleja järgima, sealhulgas seaduslikkuse põhimõte. Isikuandmete töötlemine on seaduslik, kui see vastab ühele IKÜM artiklis 6 toodud õiguslikule alusele (nõusolek, lepingu täitmine, juriidiline kohustus, eluliste huvide kaitsmine, avalikes huvides oleva ülesande täitmiseks või avaliku võimu teostamiseks, õigustatud huvi).

1. IKÜM artikkel 6 lg 1 p f

IKÜM artikkel 6 lg 1 punkti f ehk õigustatud huvi alusel isikuandmete töötlemiseks peab andmetöötleja olema veendunud, et isikuandmete töötlemise eesmärk on kaalukam kui andmesubjekti õigused ja vabadused ning IKÜM artiklite 21 (õigus esitada vastuväiteid) ja 17 (õigus andmete kustutamisele) alusel tuleb isikuandmete töötlemine lõpetada, kui andmetöötleja ei suuda tõendada, et töödeldakse mõjuval õiguspärasel põhjusel, mis kaalub üles andmesubjekti huvid, õigused ja vabadused.

Õigustatud huvi alusel isikuandmete töötlemisele peab eelnema andmetöötleja poolt läbiviidud analüüs andmetöötleja ja kolmandate isikute õigustatud huvi ja kaalukuse osas,

andmesubjekti õiguste ja huvide ja nende kaalukuse analüüs ning seejärel kaalumise andmetöötleja ja andmesubjekti huvide vahel.¹

Praegusel juhul ei ilmne, et andmetöötleja võib tugineda õigustatud huvi õiguslikule alusele, kuna ta ei ole inspeksioonile esitanud õigustatud huvi analüüsi.

2. IKS § 4

Teatud juhtudel võib mõne inimese andmete avalikustamiseks olla õigustus ajakirjanduslikul eesmärgil. IKS § 4 kohaselt võib isikuandmeid andmesubjekti nõusolekuta töödelda ajakirjanduslikul eesmärgil, eelkõige avalikustada meedias, kui selleks on avalik huvi ja see on kooskõlas [ajakirjanduseetika põhimõtetega](#). Isikuandmete avalikustamine ei tohi ülemäära kahjustada andmesubjekti õigusi.

IKS § 4 alusel isikuandmete avalikustamiseks peavad olema täidetud kolm tingimust:

1. isikuandmete avalikustamise vastu esineb avalik huvi;
2. avalikustamine on kooskõlas ajakirjanduseetika reeglitega;
3. isikuandmete avalikustamine ei tohi ülemäära kahjustada andmesubjekti õigusi.

AKI hinnangul ei ole käesoleval juhul täidetud eelkõige avaliku huvi kriteerium. Avaliku huvi olemasolu saab jaatada, kui tõstatatud teema ja avalikustatud isikuandmed aitavad kaasa debatile demokraatlikus ühiskonnas. Kuid inimsuhetes tekkinud tülid ei seonu kuidagi avaliku huviga ning üksiku konkreetse inimese isikuandmete avalikustamine aita kaasa ühiskondlikule debatile.

3. IKS § 10

Võlgnike andmete avalikustamiseks võib tugineda IKS §-le 10, mis näeb ette, et võlasuhte rikkumisega seotud isikuandmete avaldamine kolmandale isikule ja edastatud andmete töötlemine kolmanda isiku poolt on lubatud andmesubjekti krediitvõimelisuse hindamise või muul samasugusel eesmärgil ning üksnes juhul, kui täidetud on kõik kolm tingimust:

1. andmetöötleja on kontrollinud, et andmete edastamiseks on õiguslik alus;
2. andmetöötleja on kontrollinud andmete õigsust;
3. andmeedastus on registreeritud (säilitades teavet, kellele ja mida edastati).

Maksehäireandmeteks loetakse teavet selle kohta, kellel on kelle suhtes maksetähtaja ületanud võlg, kui suur see on (sh kõrvalnõuded), millal see tekkis ning mis liiki tehinguga on tegemist. Praegusel juhul ei ilmne, et postituste näol on tegemist konkreetse isiku võlgnevuse avalikustamisega eesmärgiga kaitsta teisi isikuid halbade tehingute tegemise eest.

Isegi juhul kui eeldada, et postituste eesmärk vastab IKS §-le 10 jääb siiski täitmata eeldus, et vastutav töötleja oleks kontrollinud õiguslikku alust isikuandmete edastamiseks. XXX on aga avalikustanud võlaandmed piiramatule avalikkusele nähtavana, mis tähendab, et XXX ei saa kontrollida, kes andmeid näevad ega seega ka kontrollida, kas andmete saajal on olemas õiguslik alus.

Praegusel hetkel ei ilmne, et kaebaja isikuandmete avalikustamiseks esineb õiguslik alus. Seega tuleb tõdeda, et isikuandmeid on töödeldud ilma õigusliku aluseta, mistõttu tuleb XXX lõpetada YYY isikuandmeid sisaldavate postituste avalikustamine sotsiaalmeedias.

---

¹ AKI Õigustatud huvi juhend, lk 6. Kättesaadav arvutivõrgus: https://www.aki.ee/sites/default/files/dokumendid/oigustatud_huvi_juhend_aki_26.05.2020.pdf

Vastavalt IKS § 58 lg-le 1 ning IKÜM art 58 lg 2 p-dele f ja g on inspeksioonil õigus anda korraldus isikuandmete töötlemise piiramiseks. Võttes arvesse, et konkreetsel juhul avalikustatakse füüsilise isiku isikuandmeid ebaseaduslikult ning et XXX ei ole Andmekaitse Inspeksiooni 29.11.2022 ettepanekut täitnud, leiab inspeksioon, et kohustusliku ettekirjutuse tegemine antud asjas on vajalik, et lõpetada õigusrikkumine võimalikult kiiresti.

(allkirjastatud digitaalselt)

Alissa Hmelnitskaja

jurist

peadirektori volitusel